

HVIEZDOSLAV NA KAŽDÝ DEŇ

NEMÁM MILŠEJ ZÁBAVY (ZO ZBIERKY PRECHÁDZKY LETOM) — UKÁŽKA

(O tom, ako Pavol čas sobotný trávieval)

Nemám milšej zábavy
ako idúc túlavý,
roztržitý, zamyslený,
pomedzi dve zbožín steny
za chodníkom:
stebielkam byt pomocníkom,
popadaným pod nohy,
v zdvíhaní sa na kolienka;
do predošlej polohy
upravovať riadkom klásky,
do kytice z riasy, vienká,
pohládzať im šaré vlásky...

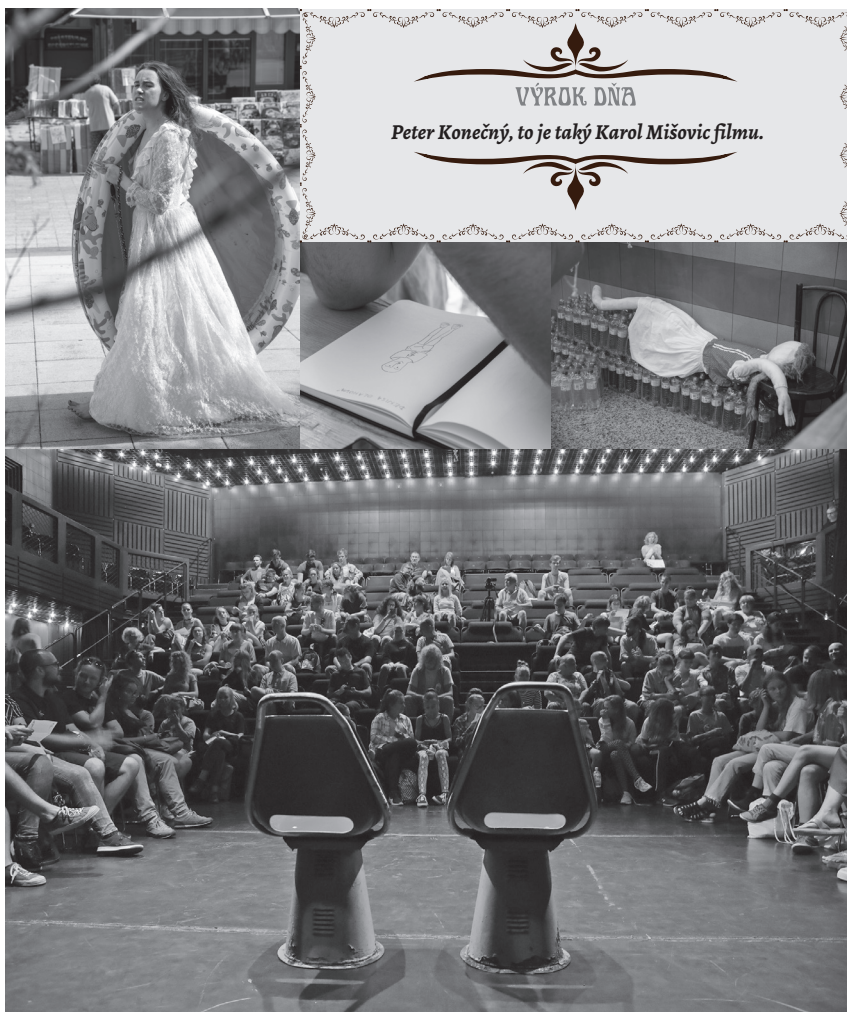
Hladím s nehou vlásky im,
staby detom milénym.
I čo raz im prejdem dlaňou
mnohou hlávkou požehnanou:
zavše cítim
rovnobežne s žilobitím
peniknúť ma zvláštnu slast,
každú vláken prehnať dráhu...
Kľúč až stihnem taju nájsť,
a ten je: že hľadiac vlásky
kláskom, v kráž som vtenul vzrahu
s detvou samej — božej lásky.

Hľa, už kuká z plienok v nich,
líčok jemne zbronelých;
ústka len kde, prúžik biely.
Zrazu výjav z evanjelíj
pred pohľadom duše mi!...

Jak idú radom,
popredku sám Kristus Pán,
prez obilie apoštoli.
Chodník v rozstup dokorán;
apoštolom preds' prejsť bieda:
chmat! po klasoch — lační boli —
mädlia ich a zrnko jedia...

Farizeji zlotrili
nad tým sa už zhrozili:
„Učíš? Hm... Vrch prostopaše:
sobota — a zhon čo páše
tvojich učňov?!...“
Mierne vetil rečou zvučnou:
„Dávada kto obviní
z vás tu, posvätným že pleká
hlad svoj chlebom v svätyni?
A váš kňaz či trie dnes psotu...?“
Sobota je pre človeka,
a nie človek pre sobotu.“

V poli rozlah chichotu,
trebárs bolo v sobotu.

VÝROK DŇA

Peter Konečný, to je taký Karol Mišovic filmu.

❁ ZÁDUMKA ÚVODNÁ KONFERENCIÉROVA ❁

Už sa chytáte! Počujem to na vás a dovoľm si vnútorne sa uistovať, že to nie je silené. Úvod tretieho festivalového denníka by som teda rád započal pozitívne (+/-).

V úvodníku festníka z 87. ročníka Miro Dacho napísal pamätnú básnickú otázku, ktorá mnou dodnes rezonuje. Nie je predsa Scénická Žatva tiež sviatkom? A nechcem byť zlý, ale SNP sa uskutočnilo neskôr. Prečo potom neboli aj v piatok zatvorené obchody? No minimálne tu, v okolí Vrútok. A netvárite sa teraz, ako si takéto niečo vôbec dovoľm tvrdiť. Veď skúste vymenovať aspoň troch partizánov? Myslel som si. Ale ľudí, ktorých Scénická Žatva vychovala, by ste vedeli vymenovať habadej. Ale kdeže, namiesto toho pribudlo Scénickej ešte aj Strunobranie. Na čom samozrejme nie je nič zlé. Lenže ja, moderátorský výkvet, mám zrazu konkurenciu. Ale našťastie len na pár hodín.

A ako sa to tu zatiaľ vyvíja? Matej Moško zodrall gumy na kolobežke. Martina Mašlárová protestne neurobila šnúru. Matej Thomka nechodí na obedy, pretože sa dokáže najesť z divadla. Mojmir Procházka sa rozhodol, že zmení svoju životosprávu a po vzore fengšuej sa vyspal v kúpeľni. Peter Weinciller sa na Scénickú prišiel vlastne iba ostriať. Blaho Uhlár hneď po príchode okupačne navštívil Lýru. Gabo Žifčák našiel odpovede na všetky otázky počas Cigerovho predstavenia. A aj festivalový stan už prináša svoje prvé obete – istá ona si už stihla, v zápale tanca na výbornú hudbu, zlomiť ruku. DJ Tričko prišiel na pár minút a nostalgicky vyronil slzu. Údajne to bola tá slza, na ktorej sa tanečníčka pošmykla.

Váš Rol'ník Matej!

O MUZIKE SLOVENSKEJ – DVA ŤUKY A TRI VZRUCHY

Kto chce zotrvať v každodennej všednosti, kto nemá túhy po niečom inom, vyššom, ideálnejšom, čo naplní srdce i dušu teplom a molovými akordmi, nech radšej uprednostní kebabov repertoár pred nasledujúcimi riadkami. Nieto vtedy prostriedka víťaznej záruky, že naša osveta dosiahne svojho cieľa. Ale ak si ešte nezavdal o Strunobranie, tak vedz, že mocno pôsobí už púha predstava tohto pojmu! A práve o ňom sme sa porozprávali s členkou poroty Magdálenu Lienkou Hianikovou.

Ako vyzerá Strunobranie dnes?

V 90. rokoch šlo o súťaž neprofesionálnej slovenskej hudby v oblasti country, folku a trampu, ktorej sa mohol zúčastniť hocikto – od interpretov coverov, cez anglicky spievajúce kapely atď. Odvtedy si Strunobranie prešlo búrlivým vývojom a transformáciou, rozšírením aj na iné žánre. Dnes je žánrovo neobmedzené, i keď stále panuje nadvláda istých špecifik, zväčša populárno-pesničkárskych. Od minulého roka však ide o súťaž výhradne autorskej piesne so slovenským textom. Som rada, že sa to takto oklieštilo, hoci sa stále bavíme o pesničkárskej tvorbe s presnými pravidlami. Už by som ich ale neškatulkovala ako „folkerov“, ale skôr všeobecne pesničkárov s autorskými kompozíciami v slovenčine.

Dokáže súťaž pomenovať špecifiká tuzemského stavu hudby?

Žiaľ, folková hudba je záležitosť minulého storočia s výrazným vplyvom českej scény. Súčasný trend je akýsi bipolárny – buď ide o mainstream alebo o okrajové alternatívne fúzie. Ale i tá slovenská minorita je zväčša lúživá a nepokúša sa o sofistikované kompozície a harmónie. Jednotlivec s gitarou vždy vyznie ako pesničkár s výpovednou hodnotou, u ktorého je dôležitejší text a jeho sebaaprezentácia, než hudba. Pri kapelách je síce žánrový rozptyl väčší, no i tak sa tahajú viac do rockovej či popovej formácie.

Ako reflektuješ podporu našej scény?

Snažíme sa pomáhať regionálnym tvorcom a kultúrnym podujatiam v spolupráci s obcami či prehliadkami. Verím, že tento model sa osvedčuje aj inde na Slovensku. Existuje však nejaký mainstream, ktorý živia rádiá a ktorý určuje hudobný vkus väčšinového poslucháča. Ten sa nemusí vôbec dostať k alternatívam a de facto po dvadsiatom vypočutí jednej popovej skladby v rádiu si ňu tak zvykne, že už nebude chcieť vyhľadávať čosi iné. Tých pár interpretov s menšinovým publikom len ťažko môže konkurovať umelcom s renomé, lúživými taktikami a stálou podporou z médií.

Sú tým pádom povinné kvóty v rádiách tou cestou?

Hmm, otvorí viac Desmodu a IMT Smile možnosti začínajúcim tvorcom? Tým sa len potvrdí už stabilná scéna. Tu totiž nejde ani tak o pomer

domia. Rádio má nesmiernu moc niekoho raketovo vystreliť a je až desivé, ako dokáže pár dramaturgov ovplyvniť celkový stav slovenskej scény. Stále čakám, kedy si všimnú Nanyho chytľaviny, hoci sa nám naša divácka základňa rozrastá, z čoho sa veľmi teším.

Objavila si v ostatnom čase nejaký zjav? Kontrolujete všetky táboráky a tamojších podbiezračov strunových tónov?

Kryl je už mŕtvy, Klus v Česku a Petiar neznámy. Máme skvelé kapely i sólistov, ale okrem Hrdze mi nikto nenapadá, komu by sa podarilo predrat do povedomia nad rámec kamarátov a rodiny. Dnes som si náramne užila Mateja Struhára a Tomáša Pohorelca. A akokoľvek možno nie sú hráčsky dozretí, tá chuť tvoriť je ich hnacím motorom javiskovej prezentácie. Som veľmi zvedavá na zajtrajšie kapely v rámci Strunobrania.

Ako bude vyzerat' Strunobranie o päť rokov?

Positívne vnímam dostatočné zakorenenie podmienky, že budeme reflektovať výhradu slovenskú tvorbu. Medzery sú v motivácii. Každý z hudobníkov by totiž rád hral rovno pred veľkým publikom a chce prezaziť do médií. Na to stále nemáme dosah a okrem festivalu Lodenica, ktorá propaguje folkovú hudbu, či Pohody, ktorá je však dramaturgicky vyhranená, tu už máme asi iba medzinárodný festival Porta (najstarší hudobný open air v ČR – pozn. red).

Do akého žánru by spadal Hviezdoslav?

Tak ten do akéhokoľvek, stačí si vypočuť Baštrng.

Ďakujem ti.

Jakub Izidor Molnár

STRUNOBRANIE 2019

KATEGÓRIA JEDNOTLIVCI A DVOJICE

V tomto ročníku sme boli svedkami úžasnej úrody folkerov. Na rozdiel od minulých ročníkov, tento rok boli ich umelecké výkony a folker-ské prejavy veľmi vyrovnané, pravda, každý bol osobnosťou s originálnym výrazom a spôsobom „vykričania“ názoru na svet či svojho vlastného intímneho pocitu.

Tak napríklad taký **Martin Svátek** alias **Martin Bohem**. Porotu, a verím, že aj mnohých prítomných divákov, ohromil svojím krásnym, pre folke- ra až neobvyklým hlasom. To však nebránilo tomu,

aby jeho poslanstvo prešlo priamo k poslucháčovi. Aj jeho slovný prejav na javisku bol veľmi kultivo- vaný. Jeho texty s viacerými vydarenými rýmami na mňa zapôsobili svojou atmosférou, prehľadnou štruktúrou. Hoci je tiež členom kapely The Bohems, s ktorou sa predstaví v druhej kategórii kapiel v sobotu, nebolo to na jeho sólovom prejave poznať. Už sa na sobotné vystúpenie tešíme.

Duo **Realita** – Miroslav Domin, gitara, Sabina Halmová, spev – sú tiež členmi väčšej kapely a na ich prejave sa to odrazilo. Inak dobrý hlas

speváčky sa niesol v jednej výrazovej rovine, texty M. Domina neboli podporené nápaditou melo- dikou, jeho gitara svojím „kapelovým“ rockovým zvukom občas nekorešpondovala s duchom tex- tu. Plusom však boli krátke výstižné piesne bez zbytočného balastu. A treba neustále pripomínať: ak folker chce byť presvedčivý vo svojej „pravde“, nemôže mať na javisku pieseň pred sebou na pa- pieri! V každom prípade ide o veľký potenciál do budúcnosti.

Ján Palkovič, predseda poroty

Z obce Kocurany pri Prievidzi zavítal do Martina **Igor Foltán**, nazývaný tiež Čolo. Na hudobnej scéne pôsobí už od konca 90. rokov, roky so svojou niekdajšou kapelou Čoloband. Z množstva vlastných piesní sa na Strunobraní predstavil skladbami *Ženy nás lákajú*, *Cesta* a *Nápad*. Čolo sa prezentuje žánrom, ktorý je tejto súťaži od čias jej vzniku najbližší – folkom a trampskou hudbou. Svoje piesne skladá a hrá tradičným spôsobom, hudobnou formou a textami typickými pre tieto hudobné žánre. Oživením jeho vystúpenia bolo prizvanie si k spolupráci vynikajúceho handlovského gitaristu Jozefa Engerera st., ktorého sólové vyhrávky v štýle amerického bluesu oživili najmä v skladbe *Cesta* formu aj celkové vystúpenie tohto pesničkára. Čolo si svojím uvoľneným vystupovaním a vtipnými odpoveďami na moderátorkine otázky získal viacerých priaznivcov z radov divákov i okoloidúcich.

Magdaléna Hianiková

MATEJ STRUHÁR

(Brezno)

Porota vysoko hodnotila pódiový prejav, ktorým si hneď získal publikum. Spev aj hra na gitare dobre zodpovedajú žánru, s ktorým sa prezentoval, teda pesničkárstvu s humo- rom, poslanstvom aj angažovanosťou.

TOMÁŠ POHORELEC

(Medzibrod)

Porota vysoko hodnotila presvedčivé pes- ničkárske zameranie tvorby, textársku zručnosť, pódiovú bezprostrednosť a prácu s publikom.

Peter Kežo Šrank

ZHAVRANENÍ

MoDRé TRaKy, Vráble

O ŠTUKOCH VRAVOTY

JA HAVRANÍM, TY HAVRANIŠ, MY HAVRANÍME

Po Červenej Čiapočke opäť zavítala na Žatvu rozprávka. Divadelný súbor MoDRé TRaKy z Vrábiel (*Vrábel*, pozn. šéfred.) otváral piatočný program v štúdiu SKD príbehom Zhavranených. Všetci vystupujúci sa po dlhotrvajúcom potlesku zišli v tesnom kumbále, kde boli v rozhovore preskúmané zákutia ich detských dušičiek.

Ako sa vám hralo?

Super! (*Zakričalo svorne 12 detských hlások – pozn.red.*)

Musím vás pochváliť, máte veľmi pekné zvukové hlasy.

(*Ruchy, výkriky, prejavy šťastia. Musel zasiahnuť okoloidúci režisér, ktorý skrotil prílišnú radosť.*)

Prečo Zhavranení? Prečo nie Naruto?

Lebo nikto z nás nevie po japonsky. (*Nie len pekné hlasy, ešte i um majú – pozn. red.*)

Chceli by ste radšej zo vymúľaných cukríkov, alebo zo vyžuvaných žuvačiek?

Žuvačky.

Prečo?

Lebo cukríky vymúľané, to už ani nie sú cukríky. (*Ostrovotipom len tak strieľajú! – pozn. red.*)

Nemám ich, len som chcel byť vtipný... A genitív od slova Vráble je z Vrábiel, alebo z Vráblov?

Režisér (*po tom, čo dievčatá zaváhali*): Z Vrábel! (*Vrábel*, pozn. šéfred.)

Mnohému som sa od vás priučil. Ďakujem za prínosný rozhovor.

Paľko – driečny lahtikár (23 rokov)

ZÁHRADKA, V KTOREJ RASTIE TALENT

Detský divadelný súbor MoDRé TRaKy v tomto roku zasial a zožal rozprávku Zhavranení. Rozprávka je to bio, eko a organická. Kvalitné bio semenka boli zaliate pieskom a zasypané vodou, pravidelne hnojené hrou, súbor burinu poctivo preplieval, až sa im pod vedením skúseného záhradníka Štefana Foltána urodilo veľa chutných plodov. Záhradku usporiadali s výtvarným vkusom s ohľadom na to, aby si rastliny vzájomne netienili a neprekážali. Do jej stredu postavili stôl a v ňom úl, pevný základ pre matku, cestu, bábo, dom, pri ktorom včielky hravo bzučali, kvety opeľovali a svoje včelie tance tancovali. Mladí divadelníci svojim rastlinám pre dosiahnutie krajších a väčších plodov aj na gitaru a akordeón hrali. No keď záhradku mamke podupali, tak im vynadala, až im košielky zhavranených bratov na paliciach vyrástli a sedem neposedných škodcov bolo zo

záhrady vyhostených. Hojnými prípitkami vtipne premosťovali medzi detskou hrou a samotným príbehom, keď sa malá Bohdanka narodila a z krstnej košielky vyrástla na veľkú Bohdanu. Veľká Bohdana trpezlivo mlčala, aby z kvetov plody zožala. Ani princ ju svojím nádherným limuzínovým kočom, hostinami, šatami a služobníctvom od záhrady neodtiahol, ani myši, mravce, škorce, krtonôžky, slimáky slizniaky ju kričať neprinútili a od zámeru oživiť zvädnuté hlávky bratov neodstrašili. Až prišiel deň žatvy a celý súbor zožal. Bodaj by takéto organické záhradky v každom detskom súbore na Slovensku mali, aby sa deti, pedagógovia, aj diváci mohli tešiť z pohľadu na bujnú zeleň a silnejúce rastlinky, ktoré nás tešia nie len pohľadom, ale aj odmenia chutou.

Michaela Zakutanská

ZUZANKA

DRK Úsmev, Babín

DIVADELNÁ POÉZIA AJ PRE ZAČIATOČNÍKA

Svetlo otvorí prázdny priestor javiska, ktorý sa vzápätí zaplní zvukom hviezdania. Vstupuje Zuzanka. Handrová bábika, i tá z mäsa a kostí, čo požičala jej hlas. V bielych šatách a červenom živôťiku, sraby sestry. Hlas a bytie. No nie vždy jasne oddelené od seba. Šedým svetom ich vedú čierne chmáry.

Štrnásť mladých dievčat z divadelného súboru DRK Úsmev pred nami oživuje baladu Pavla Országha Hviezdoslava, Zuzanka Hraškovie. Musím sa vám priznať, že dosiaľ som sa nikdy nestretol s divadlom poézie a ak aj áno, tak som nevedel, že ním bolo. Dovoľte mi teda v tomto texte pokúsiť

sa pre seba nájsť si jeho formu. Ak sa budem veľmi mýliť, tak ma prosím na ulici, v divadle, ale pokojne aj na obede zastavte a vyvedte ma z omylu.

Balada odznieva celá, nezmenená. Jej rytmika sa pretavuje do prednesu. Prednes určuje rytmus javiskovému daniu. Na javisku sa odohrá balada. Kruh sa uzatvára. Je divadlo poézie divadlom, ktoré patrí poézii? Potom by poézia divadla mohla mať silu neslúžiť, ale vládnuť slovu a jeho rytmike, nie naopak. Zuzanka kráča v stopách balady na breh rieky do tône rakytia a jelšavy, kde utonie. Šedý zbor herečiek je jej svetom na tejto púti. Svojimi telami a pohybom sa stávajú scénografiou

Országhovej poézie. Plynú s ňou. Najsilnejším momentom pre mňa bola chvíľa, keď nehybná akcia slovo predstihla. Rozpažené ruky dievčat cintorín naznačili a handrová Zuzanka svoju matku oslovila. Objala jedno z dievčat – kríž neschopný objatie opätovať. V tejto chvíli som pocítil poéziu divadla. Obraz predbehol slovo a kým to slovo zaznelo, už som rozumel, na čo sa pozerám a ostal mi čas dojať sa.

Tak neviem, či je také každé divadlo poézie, pre mňa však už ostane východným bodom pre tie ostatné, keby aj náhodou nie...

Michal Poetus Lošonský

SMRŤ ZUZANKY HRAŠKOVIE SI VYSLÚŽILA DLHÝ POTLESK

Zuzanka Hraškovie je balada, ktorá sa končí smrťou. S touto témou sa Anna a Ivana Kurčinová rozhodli konfrontovať dievčatá v súbore DRK Úsmev z Babína na Orave. A s ich dvadsaťminútovým štúdiom Zuzanka boli konfrontovaní diváci na Žatve. Od Anny a Ivany – scénografiek, dramaturgičiek, kostymérok a režisérkov v jednom v dvoch – som si kvôli tebe, čitateľ nevďačný, vynútil rozhovor.

Diváci vám po predstavení dost dlho tleskali? Prečo?

Nie som si istá. Tlieska sa tomu, čo sa ľuďom páči. Asi.

Nebolo vám dlho, keď tak dlho tleskali?

Pocitovali sme to, že to bolo dlho, ale detom to nevadilo. Bolo to príjemné.

Nemali ste chuť vyjsť na javisko a zahriať divákov, aby už prestali?

Nie. (Redaktor je názoru, že to myslela úprimne. Nezadalo sa mu, že by milá pani režisérka z Oravy klamala.)

Na Hviezdoslavovom Kubíne ste uspeli práve s Hviezdoslavom. Je to náhoda?

Myslím, že s našim úspechom nemalo súvis, že to bol práve Hviezdoslav.

Predtým, než ste po tomto kúsku siahli, ste

Hviezdoslava asi nepoznali, však?

Poznali sme ho. A naozaj sme si ho vybrali náhodou. Bolo sté výročie, tak sme sa ním trochu zaoberali a povedali sme si, že by z toho bolo dobré predstavenie.

Tak ale to nie je už náhoda potom, či?

My sme ešte v strese po predstavení. Úplná náhoda to nebola, bol to zámer, veď sme z Oravy.

Takže to vôbec nebola náhoda?

Nie, nebola to náhoda. (Smiech. Smiala sa aj pani Anna, aj redaktor)

Zuzanka Hraškovie je celkom rozsiahle dielo. Prečo ste neškrtli Zuzanku?

Hm, prečo sme neškrtli Zuzanku...

Myslíte, že bez nej by to nefungovalo?

Myslíte textovo?

Jára Cimrman kedysi urobil Hamleta bez Hamleta...

Joj, ale kde sa my hrabeme na Cimrmana. To by sme si teda netrúfli. Ale v nadpise sme škrtli Hraškovie, nechali sme iba „Zuzanka“, tak aspoň trochu sme ju škrtli. Chceli sme to takto posunúť do všeobecnej roviny. Podobné veci sa

O ŠTUKOCH VRAVOTY

dejú aj v súčasnosti.

Zuzankin príbeh je smutný. Prečo si myslíte, že Hviezdoslav napísal niečo smutné?

Neviem. Čerpal po svojej advokátskej praxe.

Keby Hviezdoslav žil dnes a bol by reper, na ktorého repera by sa najviac podobal?

Joj, to my nevieme, kto je reper, to by možno deti vedeli. (Anna sa otočila na dievčatá zo svojho súboru) Kali, to je reper? Aj ten Rytmus, nie? (Dievčatá poradili aj Separa a Strapa.) Kto z nich hovorí o realite? (Dievčatá nevedeli vybrať.) Myslím, že jemu do písania repovala rieka a prostredie, v ktorom žil. (Dievčatá zhodnotili, že si nie sú isté, či by Hviezdoslav repara, ak by dnes žil. Keď som sa ich opýtal, čo si myslia, že by robil, zhodnotili, že by asi písal.)

Na javisku sme nevideli žiadnych chlapcov. Mali ste v súbore nejakého?

Áno.

A ako ste sa ho zbavili?

My máme radi chlapcov, ale s nimi je to ťažšie. Nie stále sú to predstavenia o futbale. Možno keby boli, tak ich máme viac.

Ďakujem za rozhovor.
Mojmír z Kvetníci pri Poprade

ZA VEĽKÝM ZOŠITOM

DS DRIM, Nitra

LEN ABY DIVÁK ROZUMEL...

Divadelní soubor Drim je mladý herecký kolektív, ktorý, jak je už z titulu jejich představení zřejmé, nabízí interpretaci vlastních pocitů vzniklých při četbě proslaveného příběhu Agoty Kristof o dvou bratřech, vyrovnávajících se s nesmírně složitou životní situací na pozadí války. Nejde tedy o snahu o „regulární“ převod prozaického díla v divadelní inscenaci. Jde o interpretaci vztahu k Velkému zošitu. Tolik před závorok.

Pod dramaturgií a úpravou je podepsána Marica Šišková. Vzhľadom ke spôsobu, jakým kolektív (neboť jde bezesporu o kolektivní divadelní projev, ve kterém nechybí kolektivní postava, ba jako taková je základem zvoleného klíče k předložce) ke své inscenaci přistupuje by bylo záhodno, aby i samotná dramaturgie a úprava byla výsledkem kolektivní práce.

Přesto, že tomu tak není, je nadevše jasné, jak silně četba Velkého zošitu na členy DRIM-u zapůsobila. Přesto, že tomu tak není, je divák svědkem nelidskosti způsobené válkou, je svědkem

krutosti, a hlavně bolesti, kterou protagonisté soucítící se svými postavami prožívají. Divák by však mohl dostat ještě více.

U takových kolektivů jako je DRIM často vidíme určitou rezignaci na dialog s hledištěm ve smyslu snahy o co neúplnější vzájemné porozumění, hlavně však o porozumění divákovi všemu, co se na jevišti děje. Mnohem důležitější pro protagonisty bývá jejich úplný ponor do pojednaného tématu. A ten nelze jak celému kolektivu, tak všem jedincům, kteří tvoří inscenaci z pozice sólistů v situacích, upřít. Problém je však v orientaci diváka, který dílo Agothy Kristof nezná. Takového diváka, který neví, že dva bratři, velmi malí chlapci, jsou vnějším okolím a situací, do které je dostala jejich matka, když je odložila k babičce, která je vlastně nechce, donucení k předčasné dospělosti. To by ještě nebylo to nejhorší, kdyby oba bratry nedonutila válka, která je všude kolem, k proměně ve tvory bez soucitu, ve tvory chovající se naprosto účelově s jediným cí-

lem: přežít. Dítě jako malý lidský tvor bez lidskosti!

Hruža vyvěrající z takto prožívaného dětství je sice na všech protagonistech viditelná, ale mohla by být sdělena ještě účinněji. A právě zde je kolektivní postava určitou překážkou. Individualitu jako takovou potlačuje, ale právě důraz na individualitu je pro jevištní adaptaci Velkého zošitu tím nejdůležitějším.

Velmi úspěšný dramaturg ostravské Komorní scény Aréna Tomáš Vůjtek sedává při tvorbě inscenace v hledišti a sleduje dění v hracím prostoru, sleduje práci režiséra, a najednou nahlas promluví: „Stop, prosím, stop! Tomu, co děláte, zcela jistě rozumíte úplně všichni. Ale to je vedlejší! Porozumět vám musí hlavně divák!“ Jsem přesvědčen, že kdyby měl DRIM takového dramaturga v případě inscenace Za velkým zošit, byl by výsledek ještě úspěšnější.

Ladislav Vrchovský

Ó, NAŠA MLÁDEŽ UVEDOMELÁ TRIEZVEHO UMU

Budovy škôl zase ožívajú a zaznieva z nich veselá a bezstarostná švitorení mládeže, hnanéj túžbou čerpať základy vzdelania, potrebného pre život. Začína sa duševná práca, radostná pre svedomitých a smädných, otravná pre leňochov. Učítelia a profesori zhromažďujú si svojich zverencov, aby svojou pedagogickou rutinou pritiahli ku práci aj tých leňochov a vytvorili si v triede milé a čisté ovzdušie, do ktorého bude sa s radostou tahať a prichádzať tak učiteľ, ako i žiactvo. Bude v nej dobrá vôľa, spokojnosť a výsledok, a budú sa tomu tešiť najmä mamičky a staré matere.

Lež odrazu hoplá... voľajaký granát nám vpadol do záhradky. O tom som si musel pohovoriť so Samom a Samom, ktorých som síce nenašiel za veľkým zošitom, ale za závesom martinského zákulisia. Zdá sa, že napriek vysokej miere predpokladanej mládežníckej šaškoviny sa nebaja vyjadriť ani k smrteľne vážnym súčasným ťažkostiam.

Ako ste o tak závažnej téme diškurovali?

Samuel Hornáček: Prvý krok bolo prečítať si knihu. Následne sme sa na skúškach priznávali, čomu sme neporozumeli, a išli sme rovno na etudy. Všetko sme vytvárali kolektívne, pomer našich a režijných nápadov bol rovnocenný.

Je tam nejaká scéna, prípadne postava, ktorá vás pravidelne emočne vypitvávajú?

SH: Výstup Zajačieho pysku je pre Lauru veľmi ťažký. Veď tam honí tyč predsa! Problematic-

kejšie a nepríjemnejšie scény mali hlavne dievčatá, prvý „filing“ bol fakt drsný, mätúci a nepresvedčivý. Potom nastal rešpekt a uležanie.

Pravievate si na skúškach vtipy na imunitu proti depresívnej atmosfére inscenácie?

Samuel Černoško: Naša finta je, že prvá polovica skúšky je zámerne prerušovaná a urehotaná. Snažíme sa byť veselou kopou. Nasleduje pauza, výčitky od pani režisérky a druhá, koncentrovanejšia pasáž.

SH: Snažíme sa vždy odosobniť a brať všetko s nadhľadom. Z témy si však nechceme robiť srandu, i keď často vzniká pekný situačný humor.

Vedeli by ste si predstaviť nejakú knihu namiesto roztrhaných útržkov, ktoré máte na scéne?

SČ: My už tam máme roztrhaných toľko zošitov a starých papierov zo školy...

Aké sú ohlasy blízkych?

SH: Nie každý dokáže obsiahnuť tému holokaustu a násilia. Žiaľ, ak to nie je niekomu blízke, môže mu to prísť monotónne a bez nutného (?) humoru. Sú však ľudia, ktorým sa mnohé veci ozrejmlí a priblížia. Plánujeme to hrať na festivale Ochotníci v Bratislave a v českej Bechyňi, takže sme zvedaví na ďalšie reakcie.

Gebuzina, ktorú hltáte na začiatku – tajný recept?

O ŠTUKOCH VRAVOTY

SČ: Často ide o osvenú kašu, no už som mal aj vložky či bagetu s tyčinkami. Vtedy to je celé ešte pochmurnejší humus. Kaša sa odvtedy stala mojim osvedčeným a obľúbeným receptom na hereckú koncentráciu.

Existuje aj vtipná verzia?

Unisono: Nie...

Ďakujem za rozhovor.

Pre labužníkov a gastro brekeke turistov prikladáme recept na **Der Haferbrei**:

Zutaten

200 ml Cashewmilch
8 EL Haferflocken
1 Nashi-Birne
1 Banane
Eine Handvoll Heidelbeeren

Zubereitung:

Die Milch in einem Topf leicht erwärmen. Die Flocken einrühren. Die Nashi-Birne direkt in den Topf raspeln. Etwas Zimt dazugeben. Die Mischung immer wieder gut umrühren. Den dickflüssigen Brei mit dem Yaconsirup abschmecken. Das Porridge mit Bananenstücken, Heidelbeeren, Cranberries und Mandelmus garnieren und genießen.

Jakub Koloman Molnár

SEKULARIZOVANÝ ŠAMAN HNEVU HĽADÁ SVOJHO BOHA

Hra Petra Handkeho Podzemné blues nadväzuje na silnú tradíciu rakúskej dramatiky takzvaných sprecheropier, v ktorých sa paranoidní a znepokojujúco inteligentní outsiders snažia v nekonečných áriách a verbálnych atakoch okomentovať všetko pre nich dôležité a znovu poskladať celý svet. Nesmierne ich poburuje faloš, nevкус, nenáročnosť a nedokonalosť všetkého, čo ich obklopuje. Paradoxom týchto textov je, že sa dostávame do vnútra nejakej hlavy a volanie po úprimnosti sa stane estetizujúcou, samolúbo sebastrednou pózou. Je to zdôraznené a priznane subjektívne, zaujaté, zlomyselné a zjednodušujúce. Fragmentarizovaný svet sa odzrkadlí v myšlienkovom prúde, ktorý sa skladá z fragmentov západnej kultúry – tá je upletená z biblických, mytologických, antických, literárnych, filozofických odkazov. Je to vždy diagnóza minimálne v rovnakej miere samého seba, ako vonkajšieho sveta. Aj Divokého muža ovláda fundovaný hnev a hnev, ale v predstavení púchovského súboru Homo Fuge akoby protagonista bol oveľa krehkejší, skôr zraniteľný ako nebezpečný a hrozivý.

Neúctivú hru zahrat úctivo je neúctivé? Provokovať s pridaním dávky elegancie a meditácie je provokatívne? Pod zemou potrebujeme svetlo oveľa viac ako na povrchu zeme. Michal Vidan hneď na začiatku prinesie vlastné svetlo a upriami pozornosť na svoju tvár. Diváci ho obklopujú z troch strán, a on hneď na každú stranu, vtieravými grimasami a s pichľavým pohľadom demonštruje, že skaza a hrôzostrašnosť sveta ho deštruuje nielen v myšli, ale aj fyzicky. Od začiatku je útok zjemnený, poľudštený. Divokého muža ovláda skôr bolesť a sebatrážnosť, než agresia a démonickosť. Uprostred svojej súkromnej myšlienkovvej a hodnotovej postapokalypsy vytvorí zo svojho ahasverovského, prekliateho, večného putovania svoj domov. Michal Vidan postupne zabýva priestor metra, vytvára z chladných verejných priestorov obývačku sekularizovaného šamana. Suverénne prežíva zmätenosť, z pocitu cudzoty vytvára svoj komfort. Zakladá svoju súkromnú

sektu všeaverzie, zo zaslepenosti vytvorí novú senzitivitu.

Inscenátori berú vážne istú teologickosť Handkeho textu. Akoby ich Divoký muž putovanie v katakombách fakt prežíval, ako exkurziu v pekle, jeho monológy sú často až vzývaním Boha, viac káže a medituje, než chrlí a pluje a dávi. Napriek vyhľadávaniu očného kontaktu s divákmi skôr vyvoláva pocit, že nikoho nevidí, každý okolo je znervózňujúcou mátohou vlastnej nemožnosti a antológiou nepriemerných detailov prežívania všedných dní. Zúfalé zoomovanie bez výberu slúži ako posledná možnosť prežitia.

Tým, že ku každému obrazu priradia nejakú minimálnu polohovú a priestorovú zmenu, premenia inscenátori chaos a asociatívny text na kamasutru frustrovanosti a panického strachu z ozajstného života. A tak neukojenosť, strach z vlastných túžob, permanentná prehra vo svojom existovaní, sa stane ešte dôraznejším, až demonštratívnym aktom. Namiesto sexuálnych póz vidíme pozície posadnutosti. Z Divokého muža sa stane nudiaci sa profesor teoretickej perversity. Neznesiteľnosť jednoduchosti sa zmierňuje zložitostou formovania a poetickosťou zlosti. Je to cvičenie vášne a hľadisko je gumovou bábikou pre sebamámivé hrátky. Michal Vidan je najsilnejší v jemnej sebaíronii a v citlivej robustnosti pseudofilozofovania. U neho myšlienka je skôr citom, atakovanie strachom zo seba, a slovná ekvilibristika modlitbou. Naplnenie priestoru šatami a drobnými, dvojzmyselnými predmetmi zavedie opäť nehandkeovské momenty používania symbolov – panicky udatne. Divadelný jazyk je takmer tradičný, herecká prítomnosť je až psychologizujúca, práca s priestorom nie je radikálna. Z výkladu textu sála až ľudské teplo. Tento Divoký muž akoby sa len nudil, akoby utekal pred svojou krehkosťou, akoby predsa len mal svojho Boha. Príchod Divokej ženy je len priamočiarou a formálnou ozvenou Divokého muža.

Miklós Forgács

PODZEMNÉ BLUES

DS Homo Fuge, Púchov

O ŠTUKOCH VRAVOTY

UNADÁVANÝ TRUDNOMYSEĽNÍK

Michala Vidana jedného dňa dobehla trudnomyselnosť. I rozhodol sa, že spraví poriadnu inscenáciu a zanadáva si v nej. Zo Žilinského divadla ukradol stoličky (bolo to jednoduché, je tam predsa riaditeľ) a oslovil púchovskú divu Luciu Panáčkovú. Rozdelili si party textu a striedali sa v postoch režiséra, dramaturga a herca. Chcete vedieť viac? Vážne? To je škoda... Máme tu len toto:

Čo musí človek spraviť, aby sa stal riaditeľom divadla?

To sem nedávaj.

Dobre. Koľko obyvateľov majú Hontianske Nemce.

(Smiech, ktorému som neporozumel - pozn. red.)
Netušim.

Cirkus, alebo kus-kus?

Kus-kus.

Kus-kus, alebo kus?

Kus.

Kus čoho?

Dobrého mäsa.

Čo si myslíš o slove ukulele?

(Zrejme nepochopil otázku - pozn. red.) Že by som sa naňho rád naučil hrať.

Vedel si, že PB je skratka aj Podzemného blues, aj Považskej Bystrice?

To som si nikdy neuvedomil. (Ale netreba ho za to ponižovať, milý čitateľ! - pozn. red.)

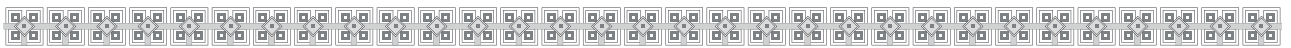
Pochopil som vašu inscenáciu správne?

Ja myslím, že určite.

Ďakujem za prínosný rozhovor.

Paľko, dričny lahtikár (23 rokov)

OBULUS

Divadlo DISK, Trnava

O ŠTUKOCH VRAVOTY

NAJLEPŠÍ ROZHOVOR, KTORÝ BLAHO UHLÁR ZAŽIL

Trnavský DISK zaútočil na Žatevníčky a Žatevníkov zhromaždivších sa v Národnom dome divadelným absurdizmom. Diváci sa kolektívne bránili smiechom. Kto vyhral? Šport tentokrát nie. Jes! Tam máš, Marcel Merčiak, divadlom do teba! Reakciu Marcela Merčiaka sme sa do uzávierky nepokúšali získať. Radšej sme vyspovedali Blaha Uhlára.

Vedeli ste, že DISK znamená: Divadelný súbor Kopánka? (časť Trnavy – pozn. red.)

(Zrejme nepochopiac otázku) Mne sa zdalo, že DISK bol dáky súbor v Čechách (Divadlo DISK je školská scéna DAMU v Prahe – pozn. red.), takže ma to sralo, lebo my sme boli skôr. (V skutočnosti boli skôr Pražania – pozn. red.)

Kto vám vadí viac – umrŇčané deti, alebo psíčkari?

Ťažká otázka. Ale oboje sú živé tvory, takže by mi nemalo ani jedno...

Aká je vaša najmenej obľúbená otázka pri rozhovoroch?

Čo ste touto inscenáciou chceli povedať.

Kedy konečne Divadlo DISK uvedie Ferka Urbánka?

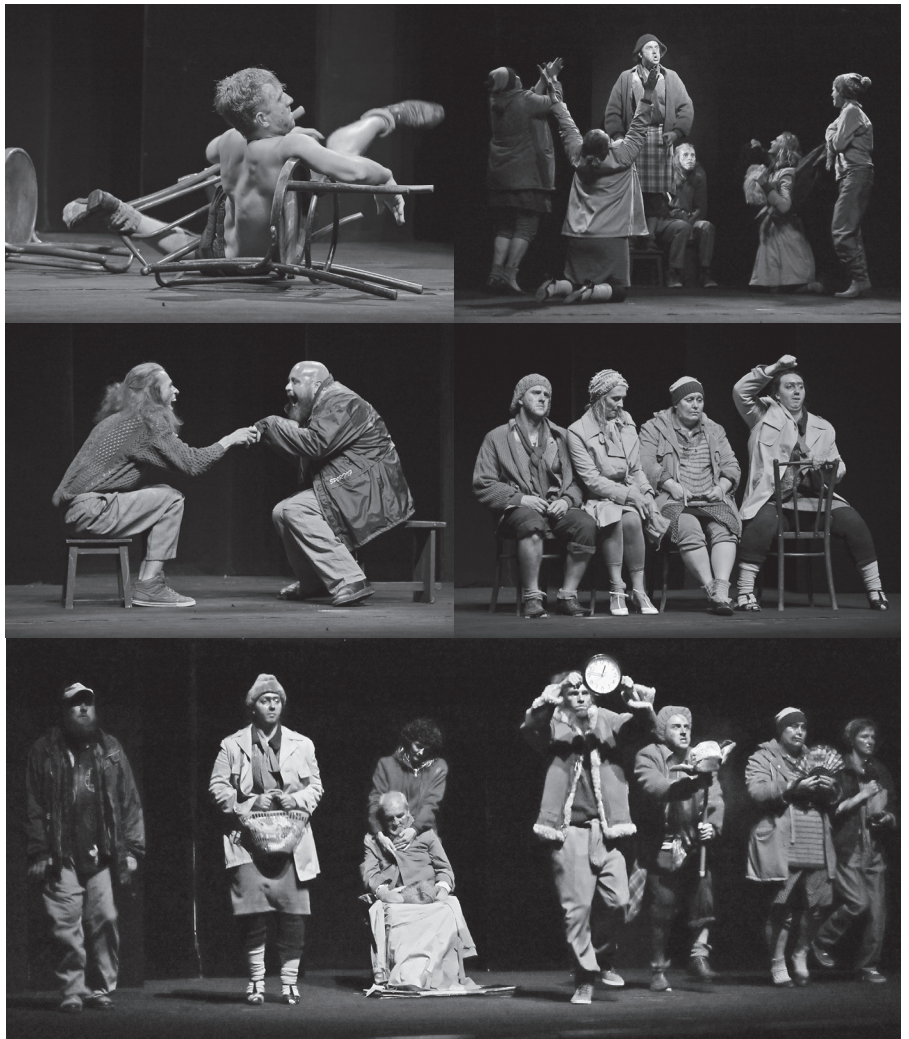
Možno, keď to ja pološím...

Čo ste touto inscenáciou chceli povedať?

Ďakujem za rozhovor.

Bolo mi ctou.

Johann Matias Kovács

LIDÉ, PROBUDTE SE!

Tento inscenačný tím si je nutno zapamätavať:

Režie: Blaha Uhlár, výtvarná koncepcie: Miriam Struhárová, výber hudby Blaha Uhlár s použitím autora Jeana Baptiste Lullyho.

Nic by to ovšem neznamenalo bez ďalších jmen: Monika Babicová, Daniel Duban, Missi Chudá, Šilvia Ištoková, Zuzana Jankovská, Braňo Mosný, Ján Rampák a Peter Tilajčík. To je herecký kolektív, ktorý je také spoluautorom scénáre.

O čem je Obolus? V programe k inscenácii se říká: Obolus může být darem. Třeba i maličkým, ale dávaným z potřeby pomoci. Okamžitě se nabízí otázka: komu a proč chtějí trnavští z DISK-u s Uhlárem v čele pomáhat? Z toho, co je k vidění na jevišti během jejich představení, lze vyvodit odpověď: sobě i nám všem.

Ptám se dále: proč vůbec chtějí pomáhat? A sám sobě odpovídám: Asi je štev mnoho věcí, které kolem sebe, zejména v životech lidí, vidí. A co vidí? No přece to, co my v hledišti vidíme na jevišti, ale možná nevidíme sami na sobě.

Představení začíná sebevraždou. Je to předznamenání: Jestli chceme žít tak, jak žijeme (a my vám ukážeme, jak někteří skutečně žijete a není vás málo, říká DISK), tak konáte sebevraždu během vašeho života, aniž byste skutečně umřeli. Ano, tohle není protimluv: žijete, ale jste mrtví!

Proto to groteskní líčení všech postav, proto ten stylizovaný mrtvolný pohyb.

Na jevišti vidíme na pozadí hudby Jeana Baptisty Lullyho panoptikum podivných postav. Výběr hudby je velmi důležitý, neboť tyto tragi-

komické a groteskní postavy definují nežádoucí svět. Lully je autorem barokních dvorních baletů, velmi okázalých, honosných, efektních, Lullyho hudba je vrcholem pozlátka zastírajícího třeba i hnusnou špinu reálného pinožení se za úplnými nesmysly a zbytečnostmi. Ano, zní to krásně, a v tom je ten paradox.

Co nám herci ve svých převážně nonverbálních kreačních ukazují: muže marně bojujícího o pozici, byť by to byla jen židle, ženu, která si plete masturbaci s láskou, do sebe zahleděného tvora dávajícího ze sebe nestravitelné věci s rádobou noblesou, demagoga ohlupujícího dav, ale i nevňmanou autoritu moudrého stáří ztělesňujícího volání po hodnotách, na které, byť jsou staletými ověřené, zapomínáme. A mohli bychom ještě dlouho pokračovat ve výčtu všeho, na co DISK upozorňuje. K tomu všemu pak nakonec přichází podstata daru, kterým zve inscenace Obolus být, vyjádřena opakujícím zvoněním předimenzovaného budíku: lidé, probuďte se!

Blaha Uhlár vede herce ke stylizovanému hereckému projevu, ve kterém dominuje groteskní nadsázka. Je to účinný způsob, jak zdůraznit snahu o výpověď inscenace. Režie pracuje systémově a obsahově s opakovanými motivy. Jednotlivé výkony jsou opřené o výraznou práci s tělem i mimikou. Dění na jevišti je skutečně fascinující. A varovné mento, se kterým se s publikem tvůrci inscenace loučí, je naprosto srozumitelné.

Ladislav Vrchovský

SYLVIA PLATHOVÁ: OCO RADKA HADOVÁ

Recitátorka Radka Hadová si pro svůj prednes vybrala báseň Sylvie Plathovej, báseň o vzťahu dcery k otci, k mužovi, ktorého si za otca nepreje, k otci, na ktorého nemôže byť hrdá, k otci, ktorého nelze milovať dceřinskou láskou, k otci, ktorého by nejradšej zabila.

Takový obsah, takový vnútorný konflikt, tak strašné trauma! Sdéliť túto vnútornú bolesť spôsobom, ktorý je verohodný, ktorý vzbudí v poslucháčovi súcitie, ba probudí rovnakú bolesť nad takovým údelom, to je úkol nadmieru složitý.

Nelze říci, že se tento úkol daří Radce Hadové splnit beze zbytku.

Už na samém začátku vystoupení, při příchodu do zorného pole diváka-posluchače, překonává recitátorka překážku v podobě dvou sedadel v vagonu metra, které čekají na protagonisty následujícího divadelního představení. Akce budí dojem, že jde o momentální improvizaci. První slovo zazní z recitátorčiných úst – hned je zřejmé, že v tomto případě jde o recitátorský typ tradičního stylu. Bezpochyby je ke slyšení téměř dokonalá technika řeči. Bezpochyby lze potvrdit, že v tomto případě jde o pečlivou práci s hlasem, s jeho barvou, s intonací. Je tu jen jediná překážka k dokonalému předání té velké bolesti obsažené v textu Plathové: občas jsme svědky určité vyumělkovanosti, občas se objeví vnější protřešky (např. pootočení hlavy na stranu, k zemi sklopený pohled). Je zde sice práce s pauzou, ale ta nebudí dojem nucení k odmlece vlivem vnitřní potřeby, spíše budí dojem výsledku dokonalé techniky.

Navzdory všem výhradám lze však Radce Hadové za její výkon poděkovat, a to hlavně za výběr textu. Neboť k vyrovnání se s dědictvím našich předků bývá často velmi bolestné a všichni v tom potřebujeme spoluúčast, kterou báseň Sylvie Plathové Oco zcela jistě nabízí.

Ladislav Vrchovský

RADKE DALI DO CESTY SEDAČKY

Radka Hadová prednášala pred predstavením Podzemné blues v podaní púchovského súboru Homo Fuge. Púchovčania si na scénu pripravili dve sedadlá z električky. Tie Radka cestou za svojím prednesom musela obchádzať. Preto sa na ne redaktor musel opýtať. Šéfredaktorka sa mu snažila vysvetliť, že nemusel, ale nepresvedčila ho. Prepadol ho ten pocit a hotovo.

Zavadzali ti tie sedadlá?

Vyzeralo to tak? (*redaktor neodpovedal*) Nie, nebolo to v pláne. Ale povedala som si, že je to moja prekážka, ako ten otec. Aby to divák nevnímal tak, že to ignorujem. Tiež som nechcela, aby sa to tam kvôli mne potom muselo stavať.

Hneváš sa, že ti tam dali tie sedadlá?

Nie, nemám sa prečo hnevať (*tu s Radkou redaktor kategoricky nesúhlasil*). Vzala som to ako výzvu, keď to tu už je. Aj keby tam bol soľný stĺp, tak s ním niečo musím urobiť (*tu redaktor s Radkou opäť nesúhlasil, tentokrát však nie kategoricky*).

Páčili sa ti tie sedadlá?

V inscenácii pôsobili minimalisticky a sedeli tam. Počas mojej recitácie som ich nevidela.

A fyzicky? Sú to podľa teba pekné sedadlá?

Zaujímavé, pekné, ale neviem, či by som si ich dala do obývačky. Ja som na také starozitnosti, možno by som si ich dala do chodby.

Odniesla by si si so sebou tie sedadlá?

Áno, ale sama by som to nezládla.

Nieko by ti určite pomohol.

(Ticho.)

Ale na mňa sa nepozerať.

(Ticho.)

Čo by si robila, keby tam neboli tie sedadlá?

Ja som mala takú figúru. Začínam tým, že „čierna topánka, tie už niet“. Takže som mala mať zrak upriamený na moju nohu.

Aké bolo podľa teba poslanstvo tvojho prednesu, keď zaznel pri sedadlách?

Neviem, ako to pochopil divák (*redaktor si nebol istý, ktorého zo stovky divákov Radka myslela*). To by ma veľmi zaujímalo, takže to asi budem riešiť interaktívne a pýtať sa niekoho, kto to videl. Alebo si počkám na to hodnotenie zajtra (*Radkino „zajtra“ je dnes „dnes“, lebo „zajtra“ hovorila včera. pozn. red.*).

Tvoj prednes bol smutný. Povedz mi vtip.

Ja nepoznám vtipy. Jediný, ktorý mi vždy napadne je: Ako robí teplý blesk? (*redaktor nevedel, pozn. red.*) Švác. (*Redaktor sa nezasmial. Následne redaktor povedal dva vtipy Radke. Radka sa nezasmiala ani raz a tak sa rozhovor skončil.*)

Za rozhovor ďakuje
Mojmír z Kvetníci pri Poprade

VASKO POPA: VRÁŤ MI MOJE HANDRIČKY VERONIKA MEŠZÁROSOVÁ, LEVICE

O láske jako o absolutním sebeodevzdání

Kolik básníků už položilo tu otázku: Co je to láska? Vasko Popa ve své básni Vrat mi moje hadříčky nabízí jednu z možných odpovědí: Skutečná láska je absolutním sebeodevzdáním, ale pozor! Aby mohla být skutečnou, musí to být odevzdání oboustranné. Když není oboustranné, není to láska.

Moje hadříčky a láska? Mnoho žen se může cítit dotčeno tou spojitostí. Ale hadříčky Vaska Popy v jeho básni, to je metafora celé bytosti, těla i duše ženy. Nejde o šatičky. V té básni se žena odevzdává absolutně, ale bohužel tomu nepravému. Muži, který se odevzdat neumí, muži, který v tom důsledku neumí milovat. Co zbývá ženě? Žádat jedině: Vrat mi moje hadříčky! Vrat mi mne, která jsem se ti odevzdala, vrat mne zpátky, když ty totéž neumíš a nedokážeš!

Ženě, která dospěje k takovému poznání v průběhu partnerského vztahu, to nepřeju z celého srdce. Ale když k takovému poznání dospěje, musí se vzbouřit, musí volat – vrat mi všechno, co jsem ti dala, a dala jsem se celá se vším všudy, se vším, co mne tvoří. Protože jinak bych se stala hadrou!

Veronika Mešzárosová tohle všechno ví.

Říká to řečí absolutně srozumitelnou, čímž nemyslím jen mluvní techniku. Rozumíme duši ženy, která jejími ústy hovoří. Výkon Veroniky je jedním z vrcholů dosaďadního programového bloku uměleckého přednesu. Je zde zvládnuté řemeslo, což je podmínka. Ale je zde zatím neslyšená práce s dynamikou, jsou zde výrazy řečené se zatatými zuby, je zde skutečné vnitřní zapojení a odevzdání se tématu básně a verohodná interpretace tohoto odevzdání. Jako ve skutečné lásce si recitátorka s básní dokonale rozumí, a stává se jejím ztělesněním. Ženy, které si osvojí tuto báseň, získají sebeúctu a sebevědomí, což je podmínka plnohodnotné lidské bytosti. A nejen ženy, tohle platí i pro muže.

Ladislav Vrchovský

RECITÁCIA JE MOJA ŠKATUĽKA

Hoc Veronika Mešzárosová si na recitáciu nezvolila nijaký klenot domácej poetickej spisby a miesto toho siahla po srbskom básnikovi s rumunským korenienkom, vôbec to redakciu našej Dennice neodradilo od posluchu, počúvu, pohľadu i pokusu o pochop prezentovanej poézie. Popačovalo sa nám, pôžitok prinieslo, hoc i pesimistický a pochmúrny bol tón onoho dielka. Recitátorku iduvšiu do stanu sme stihli ešte pred polnocou i podrobiť nášmu intervju.

Prečo recituješ?

Ja som začala recitovať asi v šiestich rokoch. Najprv ma k tomu viedla mama, ktorá bola recitátorka a postupom času som sa v tom našla sama. A zistila som, že je to taký môj spôsob úteku z reality. V prednese hľadám svoju slobodu, učím sa strašne veľa vecí, otváram nové dvere.

Čo recituješ?

Veľa čítam a niečo ma proste osloví a zacítim, že áno, toto je správna vec a vtedy to vyjde.

O čom recituješ?

Mám rada hlboké texty, najmä poéziu. Próza je taká moja terapia, keď si potrebujem zlepšiť náladu. Ale poézia je náročnejšia, je tam viac metafor... na tých ťažších veciach sa lepšie posúvam. Baví ma rozobrať každú metaforu, píšem si k tomu siahodlhé eseje.

V čom recituješ?

Záleží od textu. Vždy sa snažím zladit aj kostým, ako v tomto prípade. Moje šaty majú dost veľkú výpovednú hodnotu. Keby som recitovala, povedzme o dietati z vidieka, asi by sa nehodilo mať čierne šaty a lodičky, to

nežije s textom. Plnohodnotný zážitok by mal byť podporený aj vizuálne.

(*rozhovor preruší Veronikina fanúšička s ďakovnou rečou. Vraj si aj poplakala, bolo to veľmi pekné a do niečoho to v nej rýpalo. Možno to považovať za dôkaz, že to Veronika robí dobre.*)

A čo Hviezdoslav?

Aj tým som si musela prejsť. Zuzanka Hraškovie bola povinnosť. Ale to bolo v začiatkoch. Keby som si ho mala vybrať teraz, viem, že by som s ním strašne dlho pracovala a mám pred ním obrovský rešpekt.

A čo Hviezdoslavov Kubín?

Je to moje detstvo, moje dospievanie, každoročná istota – čo robím v júni? Á, idem na Kubín.

Aké to je recitovať?

Je to náročné, ale je to krásne, nevedela by som si bez toho predstaviť život. V triede som bola škatulkovaná „to je tá herečka“. Keď bolo treba niečo moderovať, jasné, že to vždy padlo na mňa. Preto mám rada tieto festivaly, môžem si ukradnúť chvíľu na to byť kým som. Som medzi priateľmi, spriaznenými dušami. Doma je toho málo, umenie sa zo sveta vytráca.

Čo tvoja budúca kariéra?

O dva týždne nastupujem na VŠMU na herectvo, asi sa mi to stalo osudným a už neviem povedať nie, je to moja zodpovednosť. Veľmi si vážim, čo som dostala a chcem to rozvíjať ďalej.

Palce drží a za rozhovor ďakuje Mašľa

PETER KONEČNÝ VO SVETE REKLÁM

SKOMPROMOVANÝ POHĽAD NA 7500 NAJLEPŠÍCH REKLÁM PODĽA PETRA KONEČNÉHO

Tie najlepšie svetové reklamy sa na Slovensko nikdy nedostanú. Iba ak ich prinesie bard filmového priemyslu P. K. alebo Žatvy Dennica.

Niektoré koncentrujú viac sexizmu a nekonkretného laškovania ako treska cholesterolu. V iných Mníchovská dohoda obdrží poctivý chrečel od upratovačky. Alebo sa verejne rozhoduje medzi Adolfom a gumovou ochranou. Kiežby E. Máziková darúvala darčeky tak vzletne, ako Santa Klaus v reklame na lotériu. Teda on ich vlastne kradol. Dietaru. Trúfalé. Reklamy s názorom však majú i potrebný edukatívny charakter. Ved povážte, vie vaše dieta napodobniť zvuk najtichšieho auta na svete? Alebo dokáže vaše dieta čeliť únosu vlastným rodičom? Viete, že ak týrate svoje dieta, treba si dávať pozor, z akej výšky sa díva na billboardy?

Ako dopadne boj medzi zrelým jablkom a ču-čoriadkovým projektílom? (Apple vs. Blackberry). Čo dostaneš, keď si zavesíš vedľa seba na krúžkoch kľúčiky od štyroch aut? Vždy to bude Audi.

McDonald ponúka návod, ako sa dá Happy Mealom zlikvidovať manželka. Xbox vyzýva; život je krátky, hrajte sa viac. Toyota pôsobí rýchlo, aj keď stojí.

Diváci prednášky boli skutočne šťastlivcami. Nemnoho Slovákov mohlo vidieť u nás zakázaný formát komparovania značiek v jednom spotte – Pepsi/CocaCola, Nike/Adidas, Treska-Žilina/Treska-Košice, Audi/BMW/Bentley či IKEA vs. výrobca erotických pomôcok.

Reklamným kráľom cynizmu je slovenská J&T – byť bohatým je skvelé, bohatým je čo závidieť, veľa peňazí vám zlepši život a o 11:00 banka J&T svojim klientom praje príjemné vstávanie.

Medzi top 4 Petra K. patrí Tehotenský test na zlavu pri kúpe detskej postieľky z katalógu IKEA; reklama televíznej stanice Canal+ na schopnosti ich zamestnancov; prinútenie štyroch miliónov Poliakov, aby otvárali pomocou prepínania kanálov kufor fiktívnej Škody SuperB a premietanie reklamy BMW na sieťnicu ľudského oka v kine.

Poučenie, pre všetkých hercov, scenáristov, režisérov, ktorí sa budú chcieť uplatniť v reklamnej brandži – s dobrou reklamou sa musia ľudia chcieť odfotiť a zdieľať ju na instagrame.

P.S.: Kto správne poráta počet reklám vyskytujúcich sa v našom útlove článku, dostane 4. vydanie Žatvy Dennice zdarma a piesenku od Gaba Ž. Ktovie, možno aj selfie...

Kubko a Mathko

INZERCIA

Naša sa veselá ľadvinka s nápisom a čierna mikina tiež s nápisom. Ak si majetok majiteľ nevyzdvihne do nevedy na recepcii, spálime ho.

Lektorka Helena Škovierová ponúka nadbytočnú stenu s oknom a stenu s dverami, ktoré sa nachádzajú v skúšobni v Bratislave. Daruje za odvoz. Zn. Sú to tie také panelové divadelné kulisy ako z Kocurkova.

OSEMŠMEROVKA

S K Á D U H Y N A N
H U S O V S K Ý T A
H Á H I M O N A L N
O V A J D I I O E V
M O D R É T R A K Y
O H O E L I E D K Ú
F Á V Á N H T Ó T S
U L Á C L Á A S K M
G O T Á R A M A K E
E B E B Č I N A A V

POUŽITÉ SLOVÁ

Z účinkujúcich súborov, recitátorov a hostí: **BEBČINA, DISK, DRIM, HADOVÁ, HOMOFUGE, HUSOVSKÝ, LANO, LORINC, MATERINKY, MODRÉTRAKY, NANYHUDÁK, OLÁHOVÁ, TÓTH, ÚSMEV**

Všetkými smermi vás nasmeroval Mathej Thomka

JANKO CÍGER HRAŠKOSLAV

Nie je asi na svete väčší opak Janka Hraška ako Janko Cíger. Guľatý je síce ako hrášok, ale je ho vidieť aj počuť, a to vám ani nemusí sedieť v uchu. Sadol som si teda na slamu spoločne s detmi. Pretože dospelí sú vraj deti, ktoré sa zabudli hrať. A prestali veriť v rozprávky. Tak ja som, chvalabohu, ešte dieta. Budeme počúvať rozprávku, lebo sa rozpráva. Rozprávku o najväčšom najmenšom turčianskom rodákovi Jankovi Hraškovi. Janko sa pýta detí, kto už túto rozprávku počul. Deti sa hlásia a kričia, že ju čítali a aj na cédéčku počúvali. Ale toto bude vraj celkom iný príbeh.

Samozvaný profesor hraškológie spustil. Kde bolo, tam bolo, kdesi v údolí štebotavého Turca, bývali spolu v malom domčeku muž a žena. Veľmi sa ľúbili a chceli mať spolu dieťa. A viete, čo musia dvaja robiť, keď chcú malé bábatko? Musia sa poriadne stískara. Ale naozaj poriadne, pretože to chodia bociany kontrolovať. A keď sa poriadne vystískajú, tak im bociany jedného malého človeka donesú. Ale týmto dvom sa to stískanie akosi nedarilo a žena si občas tak od srdca vzdychla: „Bože, keby si nám tak požehnal dieťaťko. Hoc by bolo maličké ako tento hrášok.“ A tu sa zrazu ozvalo tichým hláskom: „Mama, tu som!“ Otec ho vzal do ruky a riekol: „Z hrášku si sa zrodil, chlapča zlaté, tak nech ti je meno Janko Hraško.“ A takto prišiel Janko Hraško na svet. A keby ste chceli o malom Jankovi vedieť viac, musíte sa zastaviť u veľkého Janka v jeho antikvariáte Mädkový tuná v Martine. Porozprávajte vám, ako sa Janko Hraško dostal do sveta, ako sa vyučil za vševěda a oslobodil rozprávkovú krajinu Tramtáriu, kde si aj ženu našiel. Ale to je už iný príbeh.

Gábor Ž. Vlkolínsky

NAZÍZANIE DO DIELNI

Divadelné laboratórium, párová akrobacia či scénická hudba? Žatevné dielne sa rozbehli už v pondelok. A hneď sa dohodli, že budú spolupracovať a v stredu sa spoja. Každá pracovala s inou zložkou divadla, prelínali sa, pontúkali niečo iné – hudbu, pohyb, slová. K záverečnému vystúpeniu mala Tamara iba tému, ktorú ostatní prijali. Boli to „predsudky“. Následne sa začalo tvoriť v dielnach.

LABORATÓRIUM

Od pondelka sa cvičenia zameriavali na rozvíjanie pozorovania, na čítanie situácií, na ktoré sa všetci dívame. Bol to týždeň posudzovania. Začali od jednoduchých úloh, ktoré sa preberajú na ZUŠ – zoraďovanie podľa vlastností, pozorovanie z fotografií, videí, určovanie vzťahov ľudí, čítanie priestoru. Potom prešli na tie zložitejšie – zisťovali, čo ich baví a čo baví tých druhých. Dostali sa až po kontakt s bezdomovcami, komunikáciu s nimi a vystavenie rozprávania, ktoré presne opisovalo celý zážitok.

Čo sa vyskúmal v laboratóriu: Ako spolupracovať. Vďaka kompromisom. Komunikovať. Objavovať nové formy divadla, o ktorých mnohým doteraz nebolo známe, že sú divadelné. Ako s týmito formami pracovať. Angažované divadlo – zapájanie diváka do deja. Ako vyzvať diváka, aby vyjadril svoje názory, svoj pohľad na svet. Ukázať divákovi, že sa dajú zotrieť hranice medzi hľadiskom a javiskom a že aj oni môžu vstúpiť do hry.

Bolo to výživné, náročné, všetci, vrátane lektorky, sa mnohé naučili sami o sebe i o druhých.

Tamara o frekventantoch: Veľmi som spokojná. Nechcela som, aby pracovali podľa mojich

predstáv, ale aby sme spolupracovali a šlo nám to skvele. Mali sa počúvať navzájom, premýšľať, spolupracovať a všetko sa im podarilo. A hlavne mali chut robiť divadlo.

PÁROVÁ AKROBACIA

Celý týždeň bol fyzicky náročný, frekventanti cítili kĺby, ale všetci to zvládli. Aj on, aj on. Všetko zvládli bez akýchkoľvek tržných rán, brutálnych pomliaždenín či poškodení mozgu. Boli dvaja frekventanti a dvaja lektori, tvorili sa pyramídy o štyroch ľuďoch. Ale bolo iba 7 rúk. Po spojení dielni sa už dalo pracovať s viac ľuďmi.

Čo mi dala akrobacia: Obrázok č. 8, 14, komiksovú variantu s piatimi obrázkami, bola to tuším 31 – sú to pracovné názvy opička, lastovička alebo trón. Všetko sme to robili v páre, ale niekedy museli lektori nahrádzať žinenky a ostatné ochranné pomôcky. Kotúľ zvládali všetci, takže ho preskočili. Skúšali sme sa zachrániť, keď človek padá zo stojky na rukách. To bolo najextrémnejšie.

O lektorke: Hela je úžasná v tom, že je systematická. Robila základy párovej gymnastiky, od jednoduchých prvkov, cez rôzne zdvíhačky, až po pyramídy. Ukázala nám, čo je ťažisko, kde je ťažisko, kde mám telo.

Helena o frekventantoch: Boli, kreatívni, tvoriví, skvelé na oboch bolo, že ich tá dielňa bavila. Prišli vždy keď mohli, zapájali sa, pýtali, naozaj dosiahli výborné výsledky. Napriek tomu, že sme nemohli stavať pyramídy z desiatich ľudí, robili skupinové veci, ktoré som mala pripravené, vedeli sme veľa robiť vo dvojiciach, trojiciach a prešli sme si dynamické i statické prvky z každej oblasti. Všetko im išlo veľmi dobre.

SCÉNICKÁ HUDBA

Mali hudobný pretlak, bolo to intenzívne, prirodzene to vyústilo do toho, že už po troch dňoch sa dielňa mohla presúvať do chill-outovej zóny. Hudobné témy boli hudba – nehudba, divadlo v hudbe – hudba v divadle. Od prvého dňa sa snažili zistiť, či sa z ruchov dá vytvoriť hudba, samplovali drevenú kartotéku, nahrávali vrecko, slák s gitarou, majoritne klavír,

hlasy ľudí. Vo výstupe toho bude mnoho. Témy prekvapili aj lektora. Predsudky, Bezdomovec, Staroba a Šíkana. Zneli bezútešne, totálna depka. Ale bavilo to všetkých, hľadali obsah, emócie, ktoré boli potrebné do predstavenia. Vznikli mnohé verzie, ku každej téme. Výstupom dielne bude hudba, ktorá bude v predstavení.

Čo mi dala scénická hudba: Ako sa hrať s hudbou, zvukmi, komponovaním, melódiou, kakofóniou a podobnými vecami. Prečo riešiť dielne separátne, keď v divadle ide vždy o spoločný výsledok? Prišli sme hudobne na to, aká je žumpárova túžba, z ktorej sme nakoniec získali motív pre Túžbu.

O lektorovi: Charizmatičký Prešovčan. Vie, čo robí. Je počut, že je hrozne talentovaný, stačí mu pár sekúnd, aby vytvoril niečo nápadité, čo vás hneď chytí. Nevie, ako by sme to robili bez neho, bol by to veľmi zaujímavý workshop v negatívnom slova zmysle.

Martin o frekventantoch: Skvelí boli, to hľadanie je vzájomné. Celý týždeň bol o brainstormingu, niekto prišiel s nápadom, chytali sme sa nápadov, všetci si užívali tvorivý kolektív.

Nazíval Mathej Thomka

KRITICKÉ PRVIEŠENKY JAKUBA MOLNÁRA

Včerajšok meteorologicky i dramaturgicky pripomínal Freytagovu krivku (*taká ona, čo určuje dramatický oblúk, pozn. red.*). Sprvu slnečné ráno ohlasujúce záver pracovného týždňa, prekypujúce poletujúcim hmyzom a rojorú decák stojacim pred divadlom sta antické stĺporadie, rozlialo svoju hrejivosť i do Štúdia SKD. Dokonca aj cesto bolo okrem hnojenia jemne perlivým pieskom a sypanou vodou akosi ožiarené svetielkami. Mám na mysli Zhavranených súboru MoDRé TRaKy, ktoré si však traky nevzali a zaodeli sa do čiernych legín a bielych košiel symbolizujúcich albínske havrany. Nebola v tom žiadna hmyzantropia, práve

naopak. Mladí divadelníci si vystačili s C-durom, A-durom, G-durom, slow motion naháňačkou, abstraktným obedovým menu hodným Pasáže a skvelým nápadom s gitarou sta kostolný zvon. To všetko premiešali v láskavej a hravej forme, pri ktorej mi nevystačí snaha o triezvu objektivitu.

Nebolo by to ale pútavé rozprávanie, keby neprišli prvé kvapky ohlasujúce emóčne najchladnejší festivalový deň, plný bezvychodiskových 50 odtieňov čiernej. Vonku popícha a vnútri tiež. Na kyslú dávku vojnových strastí a ich fatálnych dôsledkov na psyché mladých ľudí nepostačí žiaden pepitový dáždnik. Na pochopenie netreba mať po ruke Základy dramaturgie od Jana Císaře alebo nejaký veľký zošit interpretáčnych kľúčov. Za veľkým zošitom je bezpochyby po obsahovej stránke dielo potrebné. Je však otáznne, do akej miery sa mladí herci a herečky dokážu (aj napriek použitiu scudzovacieho efektu) popasovať s tak zatažkávacou problematikou, aby to ich, ale aj divácku predstavivosť mohlo poštuchnúť k hľadaniu odpovede „a čo s tým“?

V ponorosti sa pokračovalo aj podvečer. Kadén-

cia vražednej aliterácie síce martinské nebesá nezvábila k dažďu, no to bude asi tým, že sme sa všetci schovali do podzemného metra. Homo Fuge a ich interpretácia Handkeho výkričníkov priamo adresovaných divákovi, ale i sebe samému, by sa mohla javiť ako inšpirácia pre nevkusný stand-up Iva Ladižinského. Je však potešujúce, že žatevný divák pozorne načúval intelektuálnemu textu a dokázal odhaliť mnohé, aj úsmev vyvolávajúce narážky.

Bolo bezpochyby náročné, ak nie priam nemožné, byť adekvátnym predskokanom Uhlárovej a pripraviť nás na blížiacu sa kataklizmu. Recitátorka Veronika Meszárosová nám mienila ulahodiť a prinavrátiť onú dopoludňajšiu náladu. No posúď sám, milý čitateľ, či kombinácia jej spanilých lúčov z Dolniakov a Uhlároveho fujašu vyvolá prirodzenú vodnú retenciu alebo kruopitie podobné zakysanke. Budem rád, ak mi napíšeš, ako si poslednému prirovnaniu porozumel: _____.

Jakub Izidor Molnár

STANOVÉ STONĚTY

DS MODRÉ TRAKY VRÁBBLE: ZHAVRANĚLÍ

Michaela Zakuranská: Ja som si to nazvala organickým bio divadlom.

LV: Tak, jak se setkávají maturanti každý rok, jednou za tři, pět let, řekněme do osmdesáti let, tak bych si přál, aby se setkávali i Zhavranelí.

MF: Ja som tam videl veľmi zaujímavé, až performatívne postupy. Čo sú moje obľúbené.

MF: Ako si dá tá baba na hlavu klietku, to je absolútne performatívny akt.

MF: To nie je nič revolučné. Performance prežíva práve krízu. Opakuje sa.

MF: Nezačneme za päť minút študovať ornitológiu – ako sa hýbe havran, čo sa často robí, a nevychádza to. Ani nezavoláme vedúcu miestnej džezbaletnej korporácie.

DRK ÚSMEV BABÍN: ZUZANKA

Michal Lošonský: Nevie, či sa mám hanbiť alebo nie, ale som analfabet. Objavujem ochotnícky svet.

MF: Aj porotca je len človek.

Jaroslava Čajková: Nedá sa všetko za jeden život.

PL: Keď sa už tak priznávame a Michal dal coming out, tak aj ja sa priznám, že Zuzanku som vôbec nepoznal. Takže som rád, že som toto dielo spoznal a analfabetizmus odstránil.

MZ: Ja som už na začiatku začala uvažovať, či ste prísna učiteľka. Bola som zvedavá, ako budete vyzerat.

MF: Ja som si toto prestavenie nazval hrôzostrašná antológia detského folklóru. Vymyslel som

aj druhý terminus technicus – riekanková mora naivity.

MZ: Ty máš fóbiu zo slovenskej literatúry.

MF: Ja som len maďarská prizma slovenských tvorcov.

LV: Ja mívam dësivé sny, že tancuju maďarskej čardás.

MF: So mnou...

DS DRIM NITRA: ZA VEĽKÝM ZOŠITOM

MF: Ja som Veľký zošit nečítal, takže vám nemôžem vyčítať, že ste neinscenovali Veľký zošit. Ale aj keby som Veľký zošit čítal, nemohol by som vám to vyčítať.

Marica Šišková: Myslela som si, že to robíme pre vnímavých divákov. (Smiech.)

MF: Pardon.

DS HOMO FUGÆ PÚCHOV: PODZEMNÉ BLUES

MF: Ako som napísal do festníka, je to kamasutra hnuša.

PL: (O Miklósovi F.) Za toto ho hlboko uznávam.

MF: Namiesto sexuálnych pozícií hľadám myšlienkové, priestorové polohy.

PL: Ja len, že máme polhodinu a ešte nás čaká jedna inscenácia a jeden prednes. Skúsme to nahustiť, ale nie odfláknut.

ML: Ja mám takú poznámku, že monumentálny a pamätihodný.

Michal Vidan: V 45. sekunde mi praskli nohavice, čo pekne zafungovalo v 11. obraze. A uvoľnilo ma to.

MF (dodatocne po skončení rozborového semi-

nára): To, čo som povedal, mala byť deskripcia, nie deflorácia.

VERONIKA MÉSŽAROSOVÁ VASKO POPA: VRÁT MI MOJE HANDRIČKY

ML: Ja som si sadol do prvého radu kvôli Disku a mal som výčitky. Hovoril som si, čo som spravil? Ale handričky máš už pripravené.

DS DISK TRNAVA: OBOLOS

LV: A tak si říkam, Blaho, tak a teď si mi to nandal.

LV: Začíná to sebevraždou, no samozrejme.

LV: Pro mě je to zážitek, který mě bude pronásledovat v mých hrůzostrašných snech.

MZ: Mne tá inscenácia urobila až fyzicky dobre.

MF: Ja som to nazval „dvorný retard cirkus“. Zvláštny kmeň retardácie.

MF: Pre mňa bolo najsilnejšie, keď ste len stáli na javisku a nič nerobili. Ak existuje autobiografia, tak toto boli momenty autoteatrality.

MF: Ako keby ste robili stále jedno predstavenie z rôznych uhlov pohľadu.

MF: A tá hudba... Exotika našej nudy. Tak už nerozumieme sami sebe, že i tá nuda sa nám zdá exotická.

LV: Jako parfém nastříkaný na hovno.

MF: Parfém s vôňou hovna.

Zaznamenal MRD

(záznam z manifestu skupiny Krvavé sonety na servítke publikujeme v nezmenenej podobe)

Už som starý. Pamätám si časy, keď sme s Mírom Zwiefelhoferom ráno iba z jedného stanu do druhého prešli. Rovno z párty na rozборы. Teraz som po troch dňoch žúrovania írad, že žijem. Tu ma pichá, tu ma bolí, tu mi praská, na pľúcach ma omína. Tak som si včera povedal, že kašlem ja na pijatiku a tanec a idem sa venovať tomu najkrajšiemu, čo môžete v žatevnom stane nájsť, a teda dievkam. Jój, nádherné sú toho

roku žnice. Už od prvého dňa Žatvy sme si dali v redakcii úlohu pokúsiť sa zbalit si slečnu na repliku: „Slečna máte krásnu Šoporňu, je taká Šintavá.“ Zatiaľ sa žiadna nechytla. Najväčšou devízou na tomto festivale je vejár. Ak chcete mať príjemnú Žatvu, hľadajte si ženu s vejárom. U žien z vejárom platí, že na veľkosti záleží. Aj by som vám prezradil, ktorá má najväčší, ale tá už je moja. Najhoršia vec, ktorá sa ti môže stať, že sa zaľúbiš už ráno. Potom si tvoju vyvolenú žatevničku celý deň obzeráš, usmievaš sa na ňu, vymeníte si pár pohľadov, možno aj letmých dotykov. Celý natešený sa už richtuješ na nočné sladáky. No a ona potom nakoniec večer do stanu ani nepríde. Toto by mali mať tie ženy priam zakázané! Naštastie, tá moja prišla. Nany a SHZ vytvorili príjemnú romantickú atmosféru a ja som sa zapozeral do očí vyvolenej. Pýtal som sa jej klasické veci, ako na prvom rande. Čo počúva, aké knižky číta, či doma kúria drevom alebo uhlím. No a keď Nany priamo z pódia venoval pesničku Khaleesi práve mne, videl som, že v očiach mojej budúcej manželky rastiem. O 1:00 konečne začínal DJ. Tentokrát DJ Kubo M. s výdatnou podporou Adel. Hrala sa aj klasika, ako napríklad Run DMC alebo MC Hammer. Keď mi konečne zahrli Gloriu Estefan, na parkete si ma odchytila práve budúca matka mojich detí. Musím povedať, že tancuje rovnako úchvatne, ako recituje. Po tanci som sa k nej nežne pritulil a odvážil sa na otázku: „Počuj, a ty máš frajera?“ Usmiala sa na mňa a povedala: „Mám.“ A ďas to páral! Tak nič. Idem spat.

Gábor Vlkolinský

DESNIČKY ÚTOK NA STAN
MILÝ HVIEZDOLAV
KEĎ SI DÁVA BADAŇOVÍ
DAJ AJ MNE!
DAJ AJ MNE!
DAJ AJ MNE!
VRÁT MI MOJE HANDRIČKY, HVIEZDOLAV!
VEĽJ SE VREJ HADY DADY NETUPEJ.
BO UZ DEN MLADY A NUTAVY ČLOVEK
TU SKRZ PREDSTAVENIA VYCHSTA
AV UOCI LYNEUJE NAŠ DĽ STAN!
UŽ 3 NOCI SÁBŤEME, NO UCHO
STANU NAŠ NEČUJE.
POROTA NEBUDE JEDEŤ V KOUTĚ!
Z HODINA VYŤIHO PRINCIPU
MŤAVA ÉNO PROTESTUJEME!
OBOJOVA' SKUPINA KRVAVÉ SONETY
MICHAELA Z A PATAIK L.

TIRÁŽ

Vydáva Národné osvetové centrum v Bratislave pre vnútornú potrebu v počte kusov 150. Redakčné teleso oficiálne: Martina Mašla Mašlárová, Pavol Viedcha, Mojmir Procházka, Gabriel Žifčák, Jakub Molnár (pomocník mločí). Redaktori nápomocní: Mathej Thomka, Johann Mathias Kovacs. Grafika a zalomenie: Michal Hricko. Foto: Jakub Jančo, Michal Lašut. Tlač: Národné osvetové centrum.

Hlavný organizátor:
vyhlásovateľ a odborný garant

Hlavný pedagóg:
MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Spolorganizátor:

Kultúrna scéna MARTIN

Turčianska knižnica v Martine

litaiiii
autorská spoločnosť

do

Exkluzívny partner:

do

Partner:

ÚDFV
Ústredný úrad
CvU SAV

FOMI

Podporovatelia

FOMI

MATICA
SLOVENSKA

Mediálni partneri:

TIVIA
televízia, rádio

REBECA

FULDA

MY

M

TURČANIA.SK

SLOVENSKY SYNDIKÁT NOVINÁROV

JAVISKO